

Президія НАН України розглянула

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 30 грудня 2015 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив державні нагороди групі провідних учених наукових установ Національної академії наук України.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь голови Наукової ради цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Науково-технічне, нормативне та інформаційне забезпечення створення гнучкої та адаптивної Об'єднаної енергетичної системи України» (Об'єднання-2) академіка НАН України Б.С.Стогнія.

В її обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, заступник міністра енергетики та вугільної промисловості України О.Д.Светелік, завідувач відділу Інституту технічної теплофізики НАН України академік НАН України А.А.Халатов, заступник директора Інституту вугільних енерготехнологій НАН України доктор технічних наук І.А.Вольчин, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем енергетики НАН України, директор Інституту електродинаміки НАН України академік НАН України О.В.Кириленко, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків.

У доповіді було підведено підсумки її виконання та наведено вагомі результати, що сприятимуть створенню в Україні сучасної електроенергетичної системи та її об'єднанню з європейськими енергосистемами. Президія НАН України зауважила, що необхідність поєднання для паралельної роботи Об'єднаної енергетичної системи України та енергосистем Європейського союзу виникла давно.

Важливим кроком при цьому стало створення Бурштинського енергетичного острова – частини енергосистеми України, яка вже понад 10 років працює паралельно з європейською об'єднаною енергосистемою.

Зараз державою зроблено рішучий крок – підписано угоду про асоціацію України з Європейським Союзом, де співробітництво в енергетичній сфері є центральним.

Зазначалося, що установи Національної академії наук України беруть активну участь у науково-технічному забезпеченні робіт з підготовки поєднання енергосистем за програмою «Об'єднання-2». Вже одержані суттєві результати з реконструкції та оновлення основного енергетичного обладнання, інформаційного забезпечення та підвищення екологічності енергетики України в цілому.

Проте вирішено далеко не всі науково-технічні проблеми, пов'язані з енергетичним об'єднанням з Європою. Потребують подальшого розвитку питання забезпечення необхідного рівня керованості та надійності роботи Об'єднаної енергосистеми України та приведення нормативно-технічної бази до європейських вимог.

Зважаючи на це, було висловлено думку, що доцільно започаткувати нову цільову програму наукових досліджень НАН України «Науково-технічні основи енергетичного співробітництва між Україною та Європейським Союзом».

При її формуванні та виконанні необхідно буде приділяти серйозну увагу впровадженню розробок, а також зміцненню контактів з вітчизняними електроенергетичними компаніями.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Потім Президія НАН України та запрошені заслухали і обговорили наукову доповідь заступника директора Фізико-механічного інституту ім.Г.В.Карпенка НАН України члена-кореспондента НАН України В.Р.Скальського «Явище акустичної емісії в оцінюванні пошкодженості елементів конструкцій».

Виступи академіка НАН України Б.Є.Патона, головного технолога ПрАТ «Львівський локомотиворемонтний завод» В.Р.Баса, начальника Управління експлуатації нафтоперекачувальних станцій і морських об'єктів, головного механіка ПАТ «Укртрансффта» НАК «Нафтогаз України» кандидата технічних наук Р.М.Басараба, директора Фізико-механічного інституту ім.Г.В.Карпенка НАН України академіка НАН України З.Т.Назарчука, академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева, академіка-секретаря Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України, заступника директора Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України академіка НАН України Л.М.Лобанова засвідчили, що у доповіді висвітлено нові важливі результати у галузі технічного діагностування виробів і елементів конструкцій.

Було наголошено, що сьогоднішній стан окремих галузей промисловості України потребує невідкладного застосування новітніх методів діагностування обладнання і конструкцій, відповідальних інженерних об'єктів та споруд. Для цього необхідно ширше розвивати нові вимірювально-діагностичні засоби неруйнівного контролю.

Підкреслювалося, що у Фізико-механічному інституті ім.Г.В.Карпенка НАН України завдяки застосуванню нових підходів механіки руйнування матеріалів до розв'язання динамічних задач теорії тріщин відбувся потужний розвиток методології акустико-емісійного діагностування. Вона вийшла на високий науковий рівень і отримала схвальні відгуки інженерів-практиків.

Впровадження нових методів діагностування у нафтотранспортній, дорожній та залізничній галузях вже дало значний економічний ефект, який сьогодні становить сотні тисяч гривень.

Було відзначено, що наведені у доповіді та створені в рамках виконання загальноакадемічної програми «Ресурс» наукові результати дозволяють вдосконалити нормативну базу з надійності й безпеки експлуатації технологічного устаткування і конструкцій тривалого експлуатування.

Наголошувалося, що роботи зі створення новітніх технологій акустико-емісійного діагностування стану відповідальних об'єктів підвищеної небезпеки у промисловому секторі вітчизняної економіки потрібно розвивати і надалі. В першу чергу це стосується технологічного процесу моніторингу стану корпусів ядерних реакторів, який потребує впровадження наявних методичних напрацювань.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про першочергові заходи із реалізації в НАН України завдань, поставлених Президентом України П.О.Порошенком на зустрічі з ученими 25 грудня 2015 року; про проведення спільного засідання Президії НАН України та Колегії МОН України 28 грудня 2015 року; про організацію виконання в НАН України Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; про бюджет НАН України на 2016 рік; про цільову фінансову підтримку молодих учених, які виступали з науковими повідомленнями на засіданнях Президії НАН України протягом 2015 року; про започаткування конкурсу на краще книжкове видання НАН України; про реорганізацію наукових періодичних видань Національної академії наук України; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України